3MICT

Засідання п'ятнадцяте (Середа, 5 жовтня 2016 року)

Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	3
пародних депутать з крапти	5
Прийняття за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання психіатричної допомоги»	18
«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання законодавства у сфері застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування»	23
Прийняття постанов:	
«Про Звернення Верховної Ради України до міжнародних організацій та парламентів іноземних держав щодо засудження і невизнання заборони Російською Федерацією Меджлісу кримськотатарського народу та щодо захисту корінного народу Криму міжнародним співтовариством»	29
«Про Заяву Верховної Ради України	
«Про незаконне позбавлення свободи українських журналістів Романа Сущенка та Миколи Семени»	32
«Про ухвалення Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Стан реалізації засад	
антикорупційної політики в Україні»	41

«Про відзначення 175-річчя з часу заснування	
Національного медичного університету	
імені О.О. Богомольця»	49
Прийняття Закону «Про внесення змін до Закону	
України «Про авторське право і суміжні права»	
щодо використання об'єктів авторського права	
в пародіях, попурі та карикатурах»	35
Відхилення Закону «Про внесення змін до додатків №3	
та №7 до Закону України «Про Державний	
бюджет України на 2016 рік» щодо фінансового	
забезпечення компенсації за пільговий проїзд	
окремих категорій громадян та інших	
передбачених законодавством пільг»	49
передоачених законодаветвом пілы »	49
Заяви народних депутатів України щодо голосування	61
Заяви народних депутать україни щодо голосування	01
Результати поіменної реєстрації	
тезультати пописиног ресстраци	
Результати поіменного голосування	
1 Cognition in the internal of the control of the c	

ЗАСІДАННЯ П'ЯТНАДЦЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України 5 жовтня 2016 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги! Прошу зайти до залу і підготуватися до реєстрації. Колеги, можемо проводити реєстрацію? Шановні колеги, заходьте, зараз відбудеться реєстрація. Я почекаю, поки всі займуть робочі місця.

Ми вивчаємо питання, щоб враховувалася лише письмова реєстрація. Поки що за Регламентом фіксується також електронна реєстрація. Я знаю, що для багатьох це важливо. Тому ми дочекаємося наших колег.

Шановні колеги, прошу зареєструватися.

Зареєструвалися 346 народних депутатів. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги! Відповідно до статті 25 Регламенту в середу ми маємо 30 хвилин для виступів народних депутатів. Колеги, нагадую: для виступів народних депутатів. Не фракцій, а народних депутатів. Бажаючі взяти участь в обговоренні, підготуйтеся до запису. Так буде більше шансів потрапити до переліку промовців. Колеги народні депутати, прошу записатися на виступи.

Шенцев Дмитро Олексійович. Будь ласка.

ШЕНЦЕВ Д.О., член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №176, Харківська область, самовисуванець). Прошу передать слово Балицкому Евгению.

БАЛИЦЬКИЙ Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №80, Запорізька область, самовисуванець). Дорогие друзья! Я хочу привлечь внимание к уникальному водоему, который

находится в Запорожской области. Это Молочный лиман — единственный природный источник, в котором разводится такая уникальная особь, как пеленгас. За времена независимости промоина, соединяющая Азовское море и Молочный лиман, не чистилась. Я прошу включить видео для наглядности, чтобы было понятно, о чем идет речь.

(Трансляція відеозапису).

Водоем представляет собой 42-километровое зеркало воды, которое, входя в канал, способствует разведению рыбы. На его берегах работают пионерские лагеря. Вот в таком состоянии оно находилось в 2013 году. Силами общественников водоем был приведен в свое первоначальное состояние. Начиная с флэшмобов, используя подручные средства, затем технику, люди смогли вернуть к жизни уникальные... (Вы видите флэшмоб, который проводился на водоеме). Люди расчистили промоину, лиман наполнился, Азовское море благодатно отозвалось своим природным, естественным образом — рыба начала нереститься. Заработали пионерские лагеря. Сельское хозяйство получило в виде туманов и осадков влагу на поля. Водоем чистили силами общественников. По прошествии трех лет появилась рыба (можно наблюдать вид сверху), было выпущено тысячи особей пеленгаса и осетровых. Все это делалось силами общественников без привлечения государственных денег.

Затем на водоеме появились вооруженные люди, которые представились, следуя нынешней моде, самообороновцами или еще кем-то. (Вы видите замор рыбы на водоеме). Они прогнали общественников, людей, которые три года разводили рыбу, потому что появилась возможность обогащаться. Это руководитель Кирилловского поселкового совета, который возмущен происходящим, отсутствием реакции правоохранительных органов. Люди не могут работать.

Я призываю заложить в этом проекте Государственного бюджета деньги, которые необходимы для того, чтобы расчистить промоину. Эти средства можно направить на сооружение специальных строений, которые будут способствовать тому, чтобы промоина не закрывалась.

Обращаю также внимание правоохранительных органов на вооруженных лиц, называющих себя самообороной, которые прогоняют людей, не дают им возможности работать. Ни прокурор Шацкий, ни силовики не реагируют на происходящее — замор рыбы.

Я прошу считать мое обращение депутатским запросом и обращением к силовикам.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Луценко Ігор Вікторович передає слово Івану Крульку. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні народні депутати! Шановні українці! Я хочу сьогоднішній виступ присвятити темі, яка цього тижня дуже бурхливо обговорюється в українському інформаційному просторі. Ідеться про скасування безвізового режиму для Росії та росіян. Безумовно, тема важлива. Скажу одразу, що «Батьківщина» голосуватиме. Але хочу нагадати історію наших взаємовідносин з Росією та в якому становищі перебуває українська громада в Росії.

Федеральна національно-культурна автономія українців в Росії ліквідована 24 листопада 2010 року. Рішенням Верховного Суду Росії 18 травня 2012 року ліквідовано Об'єднання українців в Росії. Тепер ми чуємо, що московський суд прийняв рішення про знесення храму Київського Патріархату. Єдину церкву Київського Патріархату в Росії будуть зносити екскаватором! Ось справжнє становище українців у Росії! Натомість в українському бюджеті на цей рік закладено нуль на підтримку східної діаспори — українців у Росії.

Водночас наскільки штучне питання безвізового режиму, порушене в цьому залі? Я тримаю в руках висновок Комітету у закордонних справах, у якому зазначено, що Міністерство закордонних справ не підтримує запропонований проект постанови про скасування безвізового режиму для українців. То в чому ж полягає гра? Це буде знову, як із суддями минулого тижня — провладні фракції витягатимуть картки і блокуватимуть прийняття рішення? Скільки можна ганьбити парламент? Натомість потрібно розібратися з повним спектром взаємовідносин з Російською Федерацією, яка є окупантом.

Чому не голосують ініційований «Батьківщиною» проект постанови про вихід України з усіх органів СНД? Чому в цьому залі не голосують ініційований Борисом Тарасюком перегляд Великого договору і скасування стратегічного партнерства з Російською Федерацією?

Чому ми, нарешті, не ліквідуємо дипломатичні відносини з країною-агресором, яка вбиває українців, окупувала Крим, частину Донбасу?

Мені це все нагадує сумний сатиричний вірш. Скажу мовою оригіналу: «Медленным шагом, робким зигзагом, не увлекаясь, приспособляясь, если возможно, то осторожно, тише вперед, рабочий народ!». Ось як діє сьогоднішня дипломатія по відношенню до українців в Росії, до країни – агресора!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гальченко Андрій Володимирович. Будь ласка.

ГАЛЬЧЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства (одномандатний виборчий округ №32, Дніпропетровська область, самовисуванець). Прошу передати слово Олександру Вілкулу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Вілкул. Прошу.

ВІЛКУЛ О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемые коллеги! Уважаемый народ Украины! Долгожданный Меморандум правительства, точнее, обязательства перед Международным валютным фондом, о котором все говорили, опубликован 3 октября. К сожалению, в нем есть то, чего так боялись украинцы.

Первое — это закон об обороте сельскохозяйственных земель. Наше правительство фактически обязалось открыть рынок сельскохозяйственных земель.

Второе — обязательство провести пенсионную реформу. Это не только повышение пенсионного возраста, а полная ликвидация льготных пенсий: списка 1, списка 2.

Третье. Наше правительство обязалось отменить упрощенную систему налогообложения, а значит убить 1,5 миллиона предприятий мелкого бизнеса.

«Оппозиционный блок» вносит сегодня такие законопроекты: Первый — о запрете продажи сельскохозяйственной земли. Все моратории — это лукавство, они могут быть отменены. Эффективным будет только механизм полного запрета.

Второй – о запрете на повышение пенсионного возраста и отмену списка 1 и списка 2.

Третий — о запрете отмены упрощенной системы налогообложения. По-другому мы никак не защитим украинских граждан, украинских пенсионеров, украинских предпринимателей.

Уважаемые коллеги! Я хочу обратить особое внимание на то, что за несколько дней до начала отопительного сезона мы находимся на грани его срыва. Запас в газохранилищах — максимум 14 миллиардов кубов при необходимых 17 миллиардах. Фактически при среднехолодной зиме температура в домах будет не выше 12 градусов. На тепловых станциях всего 1 миллиард 200 тонн угля при минимально необходимом запасе в 2,5 раза больше. Что это означает? Либо веерные отключения, как было, например, в декабре 2014 года, либо, как было позже, закупка электроэнергии в Российской Федерации. Ничего не надо делать, кроме как наполнить газохранилища и склады ТЕЦ углем. В этой ситуации, когда у нас в восемь раз повысились цены на газ, в 2,5 раза — на электроэнергию, в 4,6 раза — на тепло, люди просто не могут их оплачивать.

В августе, который был теплый, всего 75 процентов граждан смогли оплатить счета за коммуналку. Что будет в октябре и ноябре? Люди будут принимать решение: кормить детей или платить за коммуналку. Либо придут частные исполнители, точнее рэкетиры, и начнут забирать квартиры.

«Оппозиционный блок» требует: первое — преодолеть вето Президента на закон о разблокировке финансирования теплоэнерго (проект №2706), чтобы можно было подготовиться к зиме, нормально войти в отопительный сезон; второе — предпринять экстренные меры для пополнения запасов угля и электроэнергии, снизить драконовские тарифы. «Оппозиционный блок» в своем варианте проекта бюджета нашел деньги для снижения тарифов на коммунальные услуги в два раза.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олександра Долженкова.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Фракция «Оппозиционный блок». Уважаемые коллеги! Уважаемые слушатели! Граждане Украины! Хочу акцентировать ваше внимание на том, что завтра мы будем принимать очень важные законопроекты, а именно законопроект №5217, касающийся внесения изменений в Государственный бюджет Украины. Что в этом законопроекте предлагается? Увеличить на 7 миллиардов гривен расходы на оборону. На самом деле, не только на оборону, потому что на оборону там небольшая доля денег предусмотрена, а остальные – на МДВ, государственных чиновников, дипломатов, работников министерств, государственных областных администраций. Какие же ресурсы изымаются из госбюджета? Из Донецкой и Луганской областей – 1,3 миллиарда. Вы только вдумайтесь: недавно был принят закон, по которому из неконтролируемых территорий Донецкой и Луганской областей 3 миллиарда направлялись на иные нужды в иные области. По сути, что это, за деньги? Это налоги предприятий, которые работают на неконтролируемых территориях. Так, кто у нас более патриотичен в данной ситуации? Деньги, дополнительно пришедшие на казначейский счет, предлагают направить на нужды обороны, Национальной полиции. Вы только вдумайтесь: 2 миллиарда гривен – на Национальную полицию, 1,5 миллиарда – на повышение зарплат чиновникам. Это деньги, которые изымаются с местных бюджетов.

Фракция «Оппозиционный блок» категорически против того, чтобы забирать эти деньги. Более того, они должны быть направлены на восстановление разрушенной инфраструктуры Донецкой и Луганской областей, на нужды людей, которые, действительно, нуждаются, у которых нет нормальных условий для жизнедеятельности. Вы это все понимаете.

Основной цинизм власти заключается в следующем. Принимая законопроект №5217, которым вносятся изменения в Госбюджет на 2016 год, вы замораживаете выплаты временным переселенцам. Это люди, которые находятся как на контролируемых территориях, так и на неконтролируемых. Люди, которые оставили свои дома, остались без крова, фактически остаются без государственной поддержки. Они чувствуют себя отчужденными, не нужными государству. Так где же единство государства?

Тут кто-то говорил о том, что представляет большую угрозу украинской государственности. Я считаю, именно политика государства, направленная на разграбление Донбасса, приводит к геноциду украинского народа в большей степени, чем какое-либо внешнее государство.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Сергія Соболєва, «Батьківщина».

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я хочу звернутися до вас щодо тієї безсистемності роботи, з якою ми фактично стикаємося вже який тиждень після відкриття сесії. Чому не затверджується порядок денний на всю сесію? Чому не голосують за затвердження порядку денного, в якому найважливіші питання, внесені всіма фракціями парламенту? З однієї причини — щоб у ручному режимі керувати проведенням сесії, відкидати найважливіші законопроєкти.

Перше питання, на якому наполягає «Батьківщина», — продовження мораторію на приватизацію земель сільськогосподарського призначення. Чому цього немає в порядку денному ні попереднього сесійного тижня, ні поточного? Ми не знаємо, що буде далі! Як можна входити в новий бюджетний рік, не розуміючи, що буде з землею?

Наш законопроект зареєстровано ще 15 вересня. Фактично залишився тиждень до завершення 30-денного строку, коли він може розглядатися. Є відповідні висновки Науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, який підтримав законопроект. Чому це питання не вноситься на розгляд? Завтра на засіданні нашого комітету будуть присутні представники фермерських господарств, які вимагатимуть від комітету негайно внести цей законопроект на розгляд.

Другий законопроект – про мораторій на виселення громадян, які мають єдине житло, у разі, якщо в них є заборгованість із оплати комунальних платежів. Законопроект зареєстровано своєчасно. Досі немає висновків Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради. Комітет на сьогодні не готовий розглядати його на

своєму засіданні, тому що, бачте, у нас не затверджено порядок денний на весь сесійний період. Така гра надалі відбуватиметься з усіма законопроектами, які, справді, потрібні.

Третє питання — повернення до порядку оподаткування сільськогосподарських виробництв, що діяв до 2015 року. Коли уряд заявляє, що не вносить жодних змін до закону про порядок оподаткування, це неправда, бо протягом двох років ці зміни починають діяти. Ми отримали перший удар по селу минулого року, а з 1 січня 2017 року село остаточно буде добито, тому що забирають 30 мільярдів прямих коштів, що вливалися в сільське господарство. Це третій законопроект, на якому ми наполягаємо.

І останнє. Усі спроби підмінити приватизацію сільськогосподарських угідь так званим конкурсом оренди або емфітевзисом (таким красивим словом) — це фактично та само прихована приватизація земель сільськогосподарського призначення. Ми розуміємо, яким чином це робитиметься, і саме тому чекаємо адекватної відповіді Верховної Ради щодо затвердження порядку денного, у якому повинна бути чітка позиція парламенту. Поки що відповідь інша.

У Запорізькій області спроба провести форум аграріїв, на якому були наміри обговорити бюджет на наступний рік, закінчилася заявою про замінування будівлі у прифронтовій зоні. СБУ, жодні правоохоронні органи досі не розібралися, хто ж закладає міни замість дискусії, якої ми чекаємо від уряду?

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Юрія Дерев'янка.

ДЕРЕВ'ЯНКО Ю.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №87, Івано-Франківська область, політична партія «Воля». Шановна головуюча! Шановні колеги! Шановні громадяни України! Що треба робити в Україні, якщо Президент крок за кроком продовжує узурпацію влади, якщо уряд приймає рішення за рішенням, щоб люди ставали біднішими, постійно їх оббираючи? У парламентсько-президентській республіці Верховна Рада має взяти на себе відповідальність за те, що відбувається в країні. Насамперед ми маємо прийняти важливі закони, які

дадуть можливість країні починати виходити з економічної та соціальної кризи.

Партія «Воля» пропонує такий план дій для виходу із кризи.

Перше — щодо економічної сфери. Ми повинні створити єдиний (підкреслюю: єдиний) економічний інвестиційний індустріальний парк в Україні, де мають діяти такі правила: 20 відсотків — податок ЄСВ, 10 відсотків — податок з доходів фізичних осіб, 15 відсотків — ПДВ і 15 відсотків — податок на розподілений прибуток при виплаті дивідендів.

Друге. Уряд повинен розробити і втілити план інфраструктурного розвитку України, який має містити: план розгалужених шляхів, магістральних проводів, ліній електропередач, мостів, аеропортів. Це виведе країну зі стану країни третього світу, перетворивши її на країну першого світу, створить сотні тисяч робочих місць, щоб наші громадяни не поневірялися за кордоном — у Росії чи в інших країнах.

Третє. Обов'язково і дуже важливо прийняти пакет законів, що стосуються реальної децентралізації, розблокують нарешті цю реформу, дадуть можливість направити кошти на місця, щоб там вирішували, як використовувати фінанси.

ЦВК заблокувала вибори більш як у 200 об'єднаних територіальних громадах, де проживають близько 2 мільйонів громадян України. Політична партія «Воля» подала в суд на це безчинство. Ми вимагаємо від ЦВК розблокувати процес об'єднання територіальних громад.

Четверте. Зниження тарифів на житлово-комунальні послуги. На сьогодні з кожної тисячі гривень, що ми платимо за український газ, близько 580 гривень — це корупційна рента, що потрапляє в кишені олігархам, зокрема, уряду і Президенту. За нашими підрахунками реальна ціна на газ українського видобутку для населення повинна становити не більше 2 тисячі 900 гривень. Якщо ціна буде єдиною, це буде максимум 5 тисяч 100 гривень.

П'яте. Тимчасова заборона приватизації та прийняття відповідного закону про мораторій до кінця наступного року. Вдумайтеся: 17 мільярдів гривень уряд планує отримати від приватизації стратегічних об'єктів України. Цих коштів не вистачить навіть на обслуговування зовнішнього боргу на один рік.

Шосте. Ми наполягаємо на продовженні мораторію на приватизацію сільськогосподарських земель. Ми наполягаємо на спрямуванні політики уряду на збереження чорноземів і родючості ґрунтів. Це має бути пріоритетом державної політики. Ми маємо підтримати наших фермерів, а не віддати нашу землю нашим олігархам.

Партія «Воля» закликає парламент почати діяти, припинити кроки, пов'язані з узурпацією Президентом влади, а також діями уряду, спрямованими виключно на зубожіння українського народу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олега Ляшка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Учора фракція Радикальної партії мала зустріч з Прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом, на якій, крім питань бюджету, що обговорювалися, ми вимагали від уряду підтримати нашу ініціативу про продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Відповідний законопроєкт №4727 зареєстровано мною та колегами із фракції Радикальної партії у квітні нинішнього року.

Прем'єр-міністр Гройсман пообіцяв членам нашої фракції, що уряд підтримає продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Якщо уряд згоден на продовження мораторію, я вимагаю негайно сьогодні чи завтра внести на розгляд парламенту відповідні законопроєкти, проголосувати їх і припинити будьякі розмови про запровадження ринку землі в Україні. Не може бути ринку землі в Україні доти, доки українські селяни доведені до зубожіння. П'ять олігархічних сімей скуплять усю землю, а українські селяни ходитимуть батраками. Якщо уряд підтримує наші вимоги про продовження мораторію, продемонструйте це на ділі. Давайте проголосуємо в парламенті відповідний законопроєкт.

Наступна проблема, яку я хочу озвучити. В Україні півмільйона пенсіонерів отримують пенсію менше 1 тисячі гривень, що не індексується. Хай би спробував прожити на 940 гривень той, хто її призначав! Ми зареєстрували відповідний законопроєкт про встановлення пенсій на рівні, не нижчому прожиткового мінімуму, та про їх індексацію.

Ми вимагаємо розглянути його невідкладно, щоб півмільйона українських пенсіонерів, інвалідів І-ІІ групи мали можливість отримувати хоча б мінімальні доходи, щоб зводити кінці з кінцями.

Так само хочу нагадати, що на початку цього року парламент проголосував законопроект, внесений членами Радикальної партії, про надання можливості жінкам виходити на пенсію у 55 років. На превеликий жаль, Президент наклав вето на цей закон, парламент досі не може його подолати. Ми вимагаємо від керівництва парламенту внести на розгляд питання про подолання вето і дати можливість українським жінкам у 55 років виходити на пенсію.

Ще один надзвичайно важливий законопроект — про забезпечення безкоштовними ліками українських пенсіонерів, які не мають можливості їх купувати через космічні ціни. Ми зареєстрували відповідний законопроект і вимагаємо розглянути його, щоб прийняти і дати можливість пенсіонерам отримувати ліки безкоштовно.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Ігор Луценко, «Батьківщина».

ЛУЦЕНКО І.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні друзі! Шановні українці! На жаль, ті реформи поліції, котрі були анонсовані минулого року, розвернулися на 180 градусів і рухаються назад, перетворившись на антиреформи. Минулої суботи я особисто став свідком чергового факту, які, на жаль, щодня з'являються, на підтвердження цієї тенденції. Я став свідком жахливої картини: відкрите засідання в апеляційному суді, що оточений поліцією, яка не пускає ні журналістів, ні активістів, ні звичайних українців. Порушення закону, порушення принципу відкритості українського суду.

Хочу звернутися до іноземних донорів. Десятки мільйонів доларів ви витратили на створення нової поліції. Скажіть, будь ласка, на такий результат ви очікували — щоб нова патрульна поліція стояла разом з беркутами і вчилася у них найгіршого? Хочу звернутися до керівництва МВС і Національної поліції. Ви взагалі читали Конституцію, закони України? На якій підставі давалися такі незаконні вказівки?

На жаль, подібне повторюється щодня. Поліція не захищена від незаконних вказівок зверху. Права громадян системно порушуються представниками влади. Чому так сталося? Друзі, шановні колеги народні депутати, тому що ми з вами самоусунулися від поліцейської реформи, проголосували за ті документи, котрі нам принесли сюди, не обговорюючи їх, не беручи участі в поліцейській реформі. Тому нині вал злочинності, тому страждають рядові українці й поліцейські.

Я закликаю повернутися до поліцейської реформи, перезавантажити поліцію. Давайте в парламенті вирішувати, які закони мають регулювати діяльність поліції, як вести себе поліцейським, тому що безграмотні заяви керівництва МВС і Національної поліції вводять народ в оману. Я закликаю повернутися до законодавчих ініціатив, внесених у зал у 2015 році: збільшення ролі громадськості у вирішенні кадрових питань поліції. Чому, власне, ми не можемо вибирати начальника поліції, так само як начальника НАБУ, на відкритому конкурсі? Ми маємо підвищити роль місцевого самоврядування у контролі над поліцейськими органами. Врешті-решт, ми з вами маємо сісти і ретельно попрацювати. Давайте зупинимо цю хвилю злочинності, захистимо поліцейських, ті невеличкі паростки реформи, котрі ми бачили в МВС і в поліції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Віктора Кривенка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Я хочу пояснити нашим громадянам, що вчора відбувалося і чому був такий спротив, зокрема нормальних, порядних народних депутатів тим законам, які приймалися, у тому числі щодо індустріальних парків. Нам треба чітко усвідомити, що на теренах України триває війна двох економічних парадигм. Одна економічна парадигма, яка нам нав'язувалася 25 років, що все саме собою відбудеться, все само себе відрегулює — небачена рука ринку, держава — нічний сторож. У американців був прекрасний вислів «Не вірте порадам англійців, а наслідуйте їхній приклад» у XIX сторіччі, коли вони

просували теорію вільного ринку. Вже тоді вони чітко розуміли, що їхні компанії переможуть усі інші. Одна проблема — обмеження і підтримка власного виробника.

Така само модель експортується на територію України. Навколо наших кордонів, лише в країнах-сусідах понад 600 індустріальних парків, вільних економічних зон. Вони й без того мають хороший бізнес-клімат, але створюють умови, за яких більше податкових преференцій, стимулювання, менше адміністративних бар'єрів, бо триває світова війна за інвестиції. Подивіться на Словаччину: 71 індустріальний парк, інвестору за два роки повертають до 50 відсотків від суми інвестицій. Подивіться на Литву, в якій менше 3 мільйонів населення: 45 інструментів підтримки бізнесу; кожній компанії — 10 тисяч євро на виставкову діяльність, 60 тисяч євро — на сертифікацію, стандартизацію за європейським нормами, до 40 відсотків — на технічне переоснащення; вісім вільних економічних зон. Подивіться на Туреччину: 340 особливих економічних, виробничих та технологічних зон. До того дійшли, що дотують навіть енергетику.

У нас діяв закон про вільні економічні зони з 2001 року фактично по 2005 рік. Поїдьте в Закарпаття, подивіться на унікальні заводи «Джейбіл», «Флекстронікс», «Єврокар». Подивіться, як вони зупинилися у своєму розвитку після того, як ці умови було скасовано. Згадайте зловживання товариша Клюєва з курячими стегенцями. Замість того, щоб лікували лупу, скористалися гільйотиною і скасували всі режими. Нам аплодували всі сусіди: поляки, угорці, словаки. Усі аплодували, бо ці заводи відкрилися на їхній території. В Угорщині одразу були організовані індустріальні парки.

Я закликаю до суб'єктності, до чіткого розуміння, що в світі є один шлях до успіху, щоб Україна нічого нового не видумувала. Коли я запитую колег «псевдолібертаріанців», «неолібералів» (можна порізному їх називати): чи хоча б одну країну світу ваша модель привела до успіху? Виключно дерегуляція, невтручання держави. У всьому є комбінація, усі країни поєднують горизонтальні й вертикальні реформи. Тому закликаю парламент стати, нарешті, економічно освіченим.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останній виступ народного депутата Віктора Галасюка. Прошу.

ГАЛАСЮК В.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги народні депутати! Учора в стінах парламенту відбувся «промисловий день», на якому було прийнято пакет інвестиційних промислових законопроектів, спрямованих на створення нових робочих місць, залучення інвестицій, розвиток українського експорту. Багато з них були ініційовані фракцією Радикальної партії. Це великий проміжний крок, великий успіх на шляху прокладання нової економічної політики.

Але що показав вчорашній день? Він показав також супротив у залі парламенту політичних динозаврів справжнім економічним реформам. Учора ми побачили політичних динозаврів, які послідовно тягнуть країну в минуле, виступають за збереження сировинної моделі економіки України, залежність України від кредитів МВФ, запевняють нас, що інакше не може бути. Але їх час невпинно спливає. До чого вони довели країну, коли були при владі? До того, що нині вигідніше виводити кошти в офшори, ніж вкладати у виробництво в Україні. До того, що талановитим людям легше емігрувати, ніж працювати в Україні, розвивати тут свій бізнес і свої підприємства. До того, що стало вигідніше займатися імпортом і контрабандою, ніж виробництвом і підприємництвом у себе в країні. До того, що реформаторами почали називати тих, хто намагається економити на українській освіті й науці, а не реформувати, розвивати і виводити їх на світовий рівень.

Довели до того, що молодь мріє бути чиновниками і прокурорами, а не науковцями та підприємцями. Багато людей нині, на жаль, прагне еміграції, а не гідного розвитку й розбудови своїх родин у рідній країні.

У людей опускаються руки, бо їм здається, що розірвати це зачаровано коло неможливо. Але це можливо, учора ми в парламенті це довели. Політичним динозаврам вигідніше тримати країну в бідності та залежності від міжнародних фінансових інститутів, а самим бути посередниками між країнами-метрополіями і Україною, яка є постачальником сировини в світі, постачальником талановитих людей у світ, бо в ньому вони знаходять своє місце. Саме тому вони системно опираються таким ініціативам як державно-приватне партнерство, енергосервісні контракти, індустріальні парки, Експортно-кредитне

агентство та іншим, бо ці проекти зроблять українців багатшими, вільнішими. І тоді ці політичні динозаври вже не знадобляться на політичному ландшафті країни, а вони хочуть утримати владу.

Я вдячний всім економічним патріотам України, які вчора підтримали новий економічний курс. За цим курсом майбутнє України. Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Час, відведений на виступи, вичерпано. Переходимо до розгляду питань порядку денного. Наголошую: один із законопроектів, що стосується медицини, повністю узгоджений усіма фракціями, важлива лише максимальна присутність.

У президію надійшла заявка від двох фракцій — «Народний фронт» і Радикальної партії Олега Ляшка — з вимогою оголосити перерву. Вони готові замінити перерву трихвилинним виступом, після чого ми перейдемо до розгляду питань охорони здоров'я. Хто виступатиме? Пан Єленський.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон пана Єленського.

ЄЛЕНСЬКИЙ В.Є., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Шановні виборці! Я хочу зробити заяву про злочин проти духовних основ людини, злочин проти людської гідності. Вперше за останні 30 років на планеті Земля готуються знести православний храм, тому що український, тому що люди, які моляться в ньому, вірять в Ісуса Христа і сповідують православну віру, а не покруч русского мира. Це відбувається у місті Ногінську Московської області. Віруючі, які хотіли захистити свій храм, та їх адвокат піддаються гонінню. В адвоката стріляють, людей визискують, б'ють, мордують. Це відбувається тоді, коли в Криму, на Донбасі, на окупованих територіях вбивають мусульман, викрадають протестантів, б'ють, мордують, закопують у братські могили тих, хто не хоче бути з Московським патріархатом.

Дорогі виборці, я хочу ще і ще раз наголосити, що віра православна — це не про ракети і не про літаки, які освячують митрополити Московського патріархату (Оплески). Віра християнська — це про любов, про єдність і солідарність. Про яку солідарність ми можемо говорити, якщо московські попи, що роз'їжджають на Бентлі, освячують зброю, якою вбивають українців, кидають людей на стіни парламенту для того, щоб Верховна Рада не ліквідувала це духовне рабство?

Найогидніше, що в ці хвилини Московський патріархат збирає прес-конференцію, на якій виступатиме проти тих законів, що мають покласти край духовному рабству. Вони не солідарні з нашими православними, яких мордують у Москві, не стають поруч із гнаними, яких Христос заповідав любити. Вони стають на бік агресора, визискувача. Тому ми маємо захистити себе. Візовий режим, про який казав «Народний фронт» і спікер Парубій, — це найменше, що ми маємо зробити. Ми повинні всією країною, усім міжнародним товариством стати на бік тих, кого мордують у Москві, Луганську і Донецьку.

Я хочу сказати нашим православним братам, тим християнам і мусульманам, які страждають за віру на окупованих територіях і в Росії: ми з вами. Дух святий дихає там, де хоче, а не там, де йому це дозволила Московська патріархія (Оплески).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ганьба московським попам! Ганьба московським попам!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Єленський. Дякую, колеги.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Перший – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання психіатричної допомоги» (№4449). Автори – представники всіх фракцій парламенту. Комітет з питань охорони здоров'я давно звертався з проханням розглянути два законопроекти, які вже стоять у порядку денному. Тому я прошу вас підтримати пропозицію про їх розгляд за скороченою процедурою і взяти активну участь у обговоренні. Прошу зайти до залу, підготуватися до

голосування. Зараз відбудеться голосування щодо розгляду за скороченою процедурою. Прошу зайняти робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою законопроекту №4449. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Прошу підтримати.

(3a) - 147.

Я бачу, що не встигли. Прошу зайти до залу.

Ще раз ставлю на голосування пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Таким чином ми зможемо розглянути більшу кількість законопроектів. Хто підтримує пропозицію про розгляд за скороченою процедурою, прошу проголосувати. Прошу підтримати.

(3a) - 154.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольгу Вадимівну. Прошу увімкнути відео під час виступу.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановні народні депутати! Представлений на розгляд парламенту проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання психіатричної допомоги» (№4449) розроблено членами Комітету з питань охорони здоров'я. Його прийняття дасть можливість не лише надавати психіатричну допомогу європейської якості, а й декомунізувати її, ліквідувати каральну функцію психіатрії, якою вона була за часів радянської влади. Ви знаєте, що у психіатричних лікарнях катували людей. Прошу вас звернути увагу на екран, де ви можете побачити сюжети з різних телеканалів, які було знято в різних психіатричних лікарнях.

На сьогодні за даними вітчизняної психіатричної служби в Україні понад 1,5 мільйона людей з різними психіатричними діагнозами, точніше 1 мільйон 600 тисяч людей, з яких 250 тисяч знаходяться на стаціонарному лікуванні. Вони не можуть вийти на демонстрацію, написати петицію, прийти на прес-конференцію, тому наше завдання свідомого суспільства приймати такі закони, які захищатимуть їхні права. Прийняття законопроекту №4449 дасть можливість не просто захистити права людей в Україні, а й виправити допущені порушення. Громадяни України виграють справи проти України в Європейському

суді з прав людини. Україна щорічно виплачує мільйони тим, хто виграє справи. Такий закон позбавить можливості робити примусову стерилізацію без згоди психічно хворої людини, дасть можливість отримувати додаткові альтернативні консультації. Наше завдання — зробити психіатрію в Україні європейською, щоб люди, які потребують захисту, мали його.

Безперечно, законопроект потребує доопрацювання. Ми погоджуємося із зауваженнями Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради. Усі вони мають бути враховані під час підготовки законопроекту до другого читання. Комітет з питань охорони здоров'я, розглянувши зазначений законопроект, ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти його за основу. Міністерство охорони здоров'я також підтримує. Просимо підтримати пропозицію комітету щодо прийняття законопроекту №4449 за основу.

Повторюю: прийняття цього законопроекту поліпшить якість надання психіатричної допомоги не лише цивільним хворим, а й ув'язненим, дасть можливість поліпшити доступ осіб з вадами психічного здоров'я до правосуддя, запобігатиме випадкам нелюдського поводження з недієздатними особами. Прошу вас підтримати законопроект №4449 за основу в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пані Олю.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два - за, два - проти.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Ігоря Вікторовича Луценка.

ЛУЦЕНКО І.В. Фракція «Батьківщина». Прошу передати слово колезі Олександрі Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Наша фракція вважає цей законопроект дуже важливим, особливо для всіх демократичних, мислячих людей, які пам'ятають, що каральна психіатрія була засобом придушення демократії в тоталітарному СРСР та

дієвим механізмом знищення всіх, хто боровся проти тоталітаризму. Кожен в історії свою роду має трагедію. Які переваги законопроекту ми хочемо підкреслити?

Щодо існуючих вимог про необхідність надання згоди — письмова згода обов'язкова. Усім засудженим до позбавлення волі має надаватися психіатрична допомога у спецзакладах. Щодо огляду особи, він може бути проведений без її усвідомлення, але обов'язково за умови, що не створюватиме значних порушень. Дуже багато інших прикладів.

Ми пропонуємо підтримати законопроєкт у першому читанні, а до другого запросити відомих фахівців — лікарів-психіатрів, споживачів їхніх послуг, тобто батьків і родичів, які мають таку біду в сім'ї, для доопрацювання до другого читання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Корчинська Оксана Анатоліївна. Будь ласка.

КОРЧИНСЬКА О.А., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Доброго дня! Прошу шановних колег підтримати законопроект у першому читанні. Це надзвичайно важливий законопроект, котрий дасть можливість зрозуміти, що цим хворим людям потрібна наша допомога. Надзвичайно важливо підтримати цей законопроект. Я прошу на наступний сесійний тиждень обов'язково включити до порядку денного блок наших законопроектів з охорони здоров'я. Країна і пацієнти чекають цього!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Матвієнков передає слово Ігорю Шурмі. Увімкніть, будь ласка, мікрофон Шурми.

ШУРМА І.М., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Фракція «Опозиційний

блок» підтримуватиме і голосуватиме за цей законопроект. Чому? Ми завжди будемо підтримувати ті ініціативи, що приносять користь державі та людям, які працюють у таких закладах, і тим, які лікуються. Голосуємо за, тому що держава гарантує цільове фінансування надання психіатричної допомоги згідно із затвердженими клінічними протоколами. Ми голосуємо за, тому що вирішується питання примусових заходів. Ми голосуємо за, тому що робота медичних працівників дуже складна, стаж роботи зараховується рік за два.

Проте, як один з авторів законопроєкту мушу сказати, що його можна приймати виключно в першому читанні. Чому? Фінансування згідно з протоколами гарантовано, а чи передбачено воно в бюджеті на 2017 рік? Міністерство охорони здоров'я хоча б щось зробило для того, щоб у перспективі закон працював, виділило на це гроші? А самі протоколи клінічних досліджень ϵ ? Нема ϵ . Позиція міністерства невідома.

Ми голосуємо сьогодні із застереженням, що вилучення окремих положень закону про порядок проведення огляду без усвідомленої згоди може нести ризики для пацієнтів, тому його треба доопрацьовувати до другого читання.

І ще одне. Було б дуже добре, якби ініціаторами були не лише народні депутати, але й Міністерство охорони здоров'я. А чим воно займається на сьогодні? Прикро читати, що, не маючи концепції розвитку, Міністерство охорони здоров'я вносить на обговорення проект наказу (вдумайтеся) про встановлення медико-біологічних та соціально-психологічних показань для зміни статевої приналежності та форми документації. Доти, доки міністерство не розробить концепції, воно займатиметься всякими дурницями, у тому числі зміною статевої приналежності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз буде заключний виступ Сергія Петровича Мельничука і перейдемо до прийняття рішень. Прошу запросити народних депутатів до залу, за 2 хвилини відбудеться прийняття рішення.

Мельничук Сергій Петрович. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Група «Воля народу» підтримуватиме даний законопроєкт лише в першому читанні, докладе максимальних зусиль, щоб до другого читання прибрати корупційну складову, аби так звані медики-бізнесмени, які наживаються на психічнохворих, не могли здійснити своїх злодійських вчинків. Для цього ми залучимо якнайбільше громадських організацій, які братимуть участь у подальшій розробці даного законопроєкту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення завершено. Переходимо до прийняття рішення. Усі бажаючі взяти участь в обговоренні зазначили, що підтримують даний законопроект за основу, як і пропонує комітет.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо надання психіатричної допомоги» (№4449) за основу. Це важливо для колег із комітету. Прошу всіх взяти участь у голосуванні та підтримати пропозицію про прийняття законопроекту №4449 за основу. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

(3a) - 257.

Рішення прийнято.

Вітаю комітет. Бажаю плідної роботи під час доопрацювання до другого читання.

Наступний законопроект також запропонований Комітетом з питань охорони здоров'я. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання законодавства у сфері застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування» (№1242). Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

(3a) - 164.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Іллєнка Андрія Юрійовича. Будь ласка.

ІЛЛЄНКО А.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Шановні колеги! Даним законопроектом пропонується врегулювати законодавство у сфері застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування. Згідно з нормами чинного Кримінального процесуального кодексу України впроваджено низку новел. Зокрема, відповідно до статті 508 Кримінального процесуального кодексу до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, можуть бути застосовані судом два види запобіжних заходів: передання на піклування опікунам, близьким родичам та членам сім'ї з обов'язковим лікарським наглядом або поміщення до психіатричного закладу в умовах, що виключають її небезпечну поведінку. Але на сьогодні практика застосування таких запобіжних заходів продемонструвала наявність низки проблем під час їх реалізації. Вони пов'язані, в першу чергу, з відсутністю нормативно-правового акта щодо порядку застосування запобіжних заходів у вигляді поміщення особи до психіатричного закладу в умовах, що виключають її небезпечну поведінку. За своєю суттю передбачені статтею 508 КПК України запобіжні заходи є видом психіатричної допомоги.

Водночас у розділі ІІ Закону України «Про психіатричну допомогу» такий вид психіатричної допомоги не передбачено. Тому даним законопроектом ми пропонуємо врегулювати законодавство в цій сфері шляхом внесення змін та доповнень до Закону «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та Закону «Про психіатричну допомогу».

Внесення відповідних змін сприятиме належному врегулюванню питання застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування. Профільний комітет

рекомендує Верховній Раді прийняти даний законопроект за основу з подальшим доопрацюванням у комітеті.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова Комітету з питань охорони здоров'я Богомолець Ольга Вадимівна. Будь ласка.

БОГОМОЛЕЦЬ О.В. Шановні колеги! Члени Комітету з питань охорони здоров'я підтримують законопроект №1242. Просимо вас підтримати його в першому читанні, прийнявши за основу. Власне, ці два законопроекти — №1242 і №4449, за який ви щойно проголосували, наближають українську психіатрію до європейської. Саме такі закони дозволять людям почуватися захищеними, а психічнохворим — отримати якісну консультацію. Саме такі закони охоронятимуть людей, які можуть опинитися із психічно небезпечними особами або злочинцями. Такі особи мають утримувалися в умовах, у яких не становитимуть небезпеки для суспільства. Саме тому Комітет з питань охорони здоров'я, я особисто звертаюся до вас із проханням підтримати законопроект №1242 в першому читанні за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи: два - за, два - проти.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Олексія Ленського. Знімає свій виступ.

Савчук Юрій Петрович. Будь ласка.

САВЧУК Ю.П., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Як і попередній законопроект, який ми проголосували, цей, представлений колегами, украй потрібен нашій державі та суспільству. Але зауважу одну річ: такі закони правильно діятимуть, ефективно використовуватимуться державою бюджетні кошти лише в разі, якщо запрацює електронний реєстр пацієнтів. Це вкрай важлива річ, яка потрібна для виконання таких двох законів та інших, які ми будемо приймати.

Вважаю, що ми мусимо прийняти цей законопроект у першому читанні, але для прийняття його в цілому треба прийняти рішення про роботу електронного реєстру пацієнтів, діяльність робочої групи щодо якого вже два роки успішно блокується Міністерством охорони здоров'я нашої країни.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сажко Сергій Миколайович.

САЖКО С.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (одномандатний виборчий округ №59, Донецька область, самовисуванець). Прошу передати слово Шурмі.

ШУРМА І.М. Фракція «Опозиційний блок», без сумніву, підтримуватиме даний законопроект. Чому? Тому що за два роки так званої реформи ми вперше розглядаємо законопроекти від коаліції, що стосуються медичного обслуговування. Дуже приємно, що автором цих ініціатив ϵ депутатський корпус. А міністерство мовчить.

Чому ми будемо підтримувати? Тому що проводиться гуманізація процесу лікування психічнохворих. Передання на піклування опікунам, близьким родичам чи членам сім'ї з обов'язковим лікарським наглядом пропонується як новація. Але хочу сказати, що питання застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру на сьогодні вже системно (наголошую: системно) врегульовано чинним законодавством України, зокрема підзаконними актами.

А тепер головне: чому ми розглядаємо зміни і доповнення до законів? Говорячи про реформу системи охорони здоров'я України, ми можемо вести бесіди загальнополітичні, просвітницькі, але зовсім не професійні. Ніхто не розуміє як робити реформу знаєте, з якої причини? Скажу як людина, яка пропрацювала в галузі охорони здоров'я на міському і обласному рівнях: тому що левова частка чинної нормативно-правої бази України не діє. Якби ми забезпечили виконання існуючої на сьогодні нормативно-правової бази, ми зрозуміли б, що нам потрібно змінювати. А так віз і нині там.

Згадайте 2014 рік. Новий Прем'єр-міністр обіцяв до серпня провести засідання Кабінету Міністрів щодо реформи. Немає концепції, немає системи прийняття законів і підзаконних актів. Тому ми спорадично приймаємо той чи інший законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Руслана Сидоровича.

СИДОРОВИЧ Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я хочу звернути увагу на невідповідність назви законопроекту тому, що він фактично регулює. Один з авторів, виступаючи, сказав, що даним законопроектом врегульовується питання щодо застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування. Незважаючи на те, що проблема лежить у площині кримінального процесу, зміни вносяться до Закону «Основи законодавства України про охорону здоров'я», а також до Закону «Про психіатричну допомогу». Крім того, стаття 19¹, якою пропонується доповнити Закон «Про психіатричну допомогу», фактично дублює існуючі норми Кримінального процесуального кодексу, зокрема статті 508, 509, якими, власне, визначаються підстави та порядок застосування відповідних заходів.

Враховуючи наведене, виникає запитання стосовно якості законопроекту, його продуманості, комплексності, дублювання, незважаючи на існуючу проблему в цій галузі. Напевне, законопроект можна підтримувати в першому читанні, але лише за основу, щоб на фініші вийти на якісний, збалансований законопроект, який, справді, врегулює проблему в судовій практиці застосування примусових заходів медичного характеру.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кужель. Будь ласка, 1 хвилина. Потім – Мельничук.

КУЖЕЛЬ О.В. Фракція «Батьківщина». Хочу сказати, що цей законопроект можна підтримати лише за умови суттєвого доопрацювання. Із позитивного є те, що в законодавстві закріплюється право особи на проведення незалежної медичної експертизи. Підтримуючи колегу із «Самопомочі», вважаю, що стаття 508 Кримінального процесуального кодексу в запропонованій редакції дасть змогу уникнути покарання і перейти до спокійної психіатричної лікарні, симулюючи психічний розлад.

Пропозиція: підтримати в першому читанні, ніяких скорочених строків, серйозне доопрацювання. Законопроект потрібен, бо передбачає можливість не застосовувати примусових заходів і унеможливлює уникнення кримінальної відповідальності, симулюючи психічні розлади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, зараз буде заключний виступ. Я дуже прошу запросити до залу всіх народних депутатів. Прошу голів фракцій мобілізувати депутатів, а секретаріат — запросити народних депутатів до залу. За 2 дві хвилини перейдемо до прийняття рішення.

Прошу увімкнути мікрофон Сергія Мельничука.

Будь ласка, пане Сергію.

МЕЛЬНИЧУК С.П. Група «Воля народу». Колега з «Опозиційного блоку» згадав 2014 рік. Пане Андрію, звертаюся в першу чергу, до вас. Якщо пам'ятаєте: червень, засідання РНБО, коли мене як командира батальйону мали відправити на психіатричну експертизу. Хочу порадити розробникам законопроекту бути дуже уважними, щоб у майбутньому поліцейська влада в державі не нищила ті сили, які їй протистоятимуть. Дуже тонка межа, по якій ми будемо йти. Обов'язково зверніть на це увагу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення завершено. Усі промовці підтримали пропозицію проголосувати даний законопроект за основу. Прошу займати робочі місця, ми переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання законодавства у сфері застосування запобіжних заходів до особи, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування» (№1242) за основу. Колеги, лише за основу.

Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Колеги, прошу підтримати Комітет з питань охорони здоров'я.

 $\ll 3a \gg -242$.

Рішення прийнято.

Вітаю комітет і авторів. Бажаю плідної роботи до другого читання.

Колеги, учора після 18 години я запропонував включити до порядку денного (не розходьтеся!) два важливих проекти постанов. Перший — «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародних організацій та парламентів іноземних держав щодо засудження і невизнання заборони Російською Федерацією Меджлісу кримськотатарського народу та щодо захисту корінного народу Криму міжнародним співтовариством», автор — Рефат Чубаров. Другий — «Про Заяву Верховної Ради України «Про незаконне позбавлення свободи українських журналістів Романа Сущенка та Миколи Семени». Я думаю, це питання об'єднує весь зал. Ми повинні проголосувати проекти постанов, бо вчора поширилась негативна інформація, що парламент на це не спромігся. Наші міжнародники стверджують, що потрібне наше якнайшвидше звернення до міжнародних організацій.

Учора дехто висловив застереження, що їх не встигли розглянути, але до сьогодні, я впевнений, усі змогли ознайомитися зі зверненнями, проаналізувати їх. Колеги народні депутати, це дуже важлива принципова, символічна річ, тому важливе позитивне голосування.

Прошу зайти до залу. Я поставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішень двох проектів постанов — №5215 народного депутата Рефата Чубарова і №5220 народного депутата Іонової. Колеги, прошу підтримати пропозицію про включення до порядку денного для прийняття рішення. Прошу

зайти до залу. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Колеги, голосуємо про включення до порядку денного сесії для прийняття рішення. Прошу підтримати.

((3a)) - 236.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду першого проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародних організацій та парламентів іноземних держав щодо засудження і невизнання заборони Російською Федерацією Меджлісу кримськотатарського народу та щодо захисту корінного народу Криму міжнародним співтовариством». Колеги, прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

((3a)) - 204.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата Рефата Чубарова. Будь ласка.

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Голово! Шановні колеги! На розгляд Верховної Ради України вноситься проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародних організацій та парламентів іноземних держав щодо засудження і невизнання заборони Російською Федерацією Меджлісу кримськотатарського народу та корінного Криму міжнародним ЩОДО захисту народу співтовариством».

Шановні народні депутати! Хочу сказати, що 26 квітня незаконним, так званим «верховним судом Криму» було прийнято рішення про заборону діяльності Меджлісу кримськотатарського народу та визнання його екстремістською організацією. Після цього ми провели дискусії серед членів Меджлісу і відгукнулися на прохання наших західних партнерів — подали апеляцію до Верховного Суду Російської Федерації. Ми хотіли ще раз продемонструвати всьому світу, що жодні діалоги з Російською Федерацією щодо прав людини неефективні, але все-таки ми звернулися до суду. Верховний Суд Російської Федерації 29 вересня відхилив апеляцію. Таким чином, Меджліс

кримськотатарського народу тепер в Росії вважається екстремістською організацією, а його діяльність заборонена. Одразу після цього відбулися репресії. Сьогодні зранку проводяться обшуки в будинках кримськотатарських активістів.

Щодо тексту звернення, я прошу на сторінці 5 у список кримськотатарських активістів додати прізвище Вадима Сірука. Він не є етнічним кримським татарином. Він українець, кримськотатарський активіст. Зараз він перебуває за ґратами в очікуванні суду. Він має бути серед тих, кого ми захищаємо. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді від комітету запрошується Світлана Заліщук. Будь ласка, пані Світлано.

ЗАЛІЩУК С.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане головуючий! Шановні колеги! Ми прочитали сьогодні в засобах масової інформації, що ефесбешники в Феодосії почали обшуки Сулеймана Кадирова — одного із членів регіонального Меджлісу. Насправді, це один із 3 тисяч членів Меджлісу, які після того, як Верховний Суд Російської Федерації відхилив апеляцію на рішення про визнання Меджлісу терористичною організацією, підпадає під зовсім інший рівень репресій.

Ми повинні усвідомити, що відбувається реалізація російської стратегії, спрямованої на знищення кримськотатарського народу. Я хочу звернутися до людей, які живуть на території Кримського півострова — нашого Криму, до українців, кримських татар і сказати таке. Шановний Сулеймане, ми не можемо бути поруч з вами, не можемо відгукнутися на ваш заклик приїхати до вас додому і підтримати вас, але як парламентарії, як українська влада ми можемо використати законодавчі, дипломатичні інструменти, щоб захистити наших громадян.

Цей проект постанови — звернення до Ради національної безпеки і оборони України, Організації Об'єднаних Націй, щоб вони провели окреме засідання — заслуховування щодо ситуації в Криму, про те, що відбуваються репресії проти наших громадян. Так само звертаємося до міжнародної спільноти з проханням застосувати санкції до людей,

які брали участь у судилищі, приймали рішення про визнання Меджлісу терористичною організацією.

Комітет у закордонних справах підтримав проект постанови. Я прошу проголосувати за.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ϵ потреба обговорювати чи можемо голосувати? Можемо голосувати.

Колеги, прошу всіх зайти до залу, підготуватися до голосування. Я думаю, це важливо для кожного. Сьогодні переслідують кримськотатарський народ за етнічною ознакою, як це робив нацизм і комунізм. Обов'язок Верховної Ради України — сказати своє слово на захист і звернутися до міжнародних організацій, особливо тих, які хочуть пом'якшити санкції проти Росії, нагадати, що у XXI столітті чиниться злочин проти цілого народу. Весь цивілізований світ повинен стати плече в плече на захист кримськотатарського народу спільно з українським народом і спільно з нами. Наша позиція повинна бути спільною і солідарною. Будь ласка, займаймо робочі місця, готуємося до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до міжнародних організацій та парламентів іноземних держав щодо засудження і невизнання заборони Російською Федерацією Меджлісу кримськотатарського народу та щодо захисту корінного народу Криму міжнародним співтовариством» (№5215) в цілому. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

((3a)) - 248.

Постанову прийнято. Вітаю колег народних депутатів.

Наступний проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про незаконне позбавлення свободи українських журналістів Романа Сущенка та Миколи Семени». Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою.

(3a) - 210.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді автора законопроекту Іонову Марію Миколаївну. Будь ласка.

ІОНОВА М.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Даний проект постанови вноситься народними депутатами: Геращенко, Сюмар, Кондратюк, Луценко, Фріз, Ар'євим, Заліщук, Гопко та іншими колегами. Насамперед прошу з голосу внести для стенограми поправки комітету. Також до переліку адресатів, які мають отримати цього листа, прошу додати Парламентську асамблею Ради Європи та Генерального секретаря Ради Європи Ягланда.

Українського журналіста Романа Сущенка затримано 30 вересня за абсурдними звинуваченнями у шпигунстві. Українські дипломати і консули дізналися про це взагалі випадково лише 2 жовтня від правозахисників та із засобів масової інформації. Досі до Романа не допустили консулів. Лише адвоката пустили на 15 хвилин.

Це не перший випадок абсурдного затримання українських журналістів Російською Федерацією і бойовиками за звинуваченнями в диверсії та шпигунстві. Також була затримана Марія Варфоломеєва, яка пробула в полоні півтора року, її вдалося звільнити. А зараз починається судилище в Криму над Миколою Семеною. Його не випускають із Криму, «клеять» диверсії, іншу маячню. Шпигунами і диверсантами Російська Федерація та її маріонетки оголосили затриманих українських підлітків, 73-річного Юрія Солошенка, історика Ігоря Козловського, представника ООН Юрія Супруна та інших українських патріотів лише за те, що в них український паспорт і вони займають українську позицію.

Роман Сущенко, журналіст з багаторічним досвідом, працює останні роки власним кореспондентом «Укрінформу» в Парижі. Його затримали за надуманими звинуваченнями. Скоро таким чином викрадатимуть усіх українських журналістів. Ми вимагаємо жорсткої однозначної реакції країн, які сповідують права людини і вважають захист прав людини принциповою цінністю. Я хочу сказати, що Сущенко — черговий політв'язень Російської Федерації. В Росію стає небезпечно їздити всім громадянам України. Ми приєднуємося до заклику Міністерства закордонних справ України утримуватися від поїздок до

Російської Федерації. До речі, деяким народним депутатам теж варто утримуватися від поїздок в Росію.

Ми звертаємося до країн Європейського Союзу, «Великої сімки», Європарламенту, Парламентської асамблеї Ради Європи, ОБСЄ з вимогою дати жорстку оцінку черговій провокації Російської Федерації — арешту українського журналіста. Ми вимагаємо звільнення Сущенка, закриття абсурдної справи проти Миколи Семени, щоб він міг виїхати з тимчасово окупованого Криму.

Вимагаємо посилення уваги світу до всіх політв'язнів Кремля, незаконно утримуваних Російською Федерацією, і заручників на окупованих територіях. Російська Федерація продовжує полювання на українців за український паспорт і проукраїнську позицію. Ми мусимо це зупинити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідь від комітету голови Комітету у закордонних справах Гопко Ганни Миколаївни. Будь ласка.

ГОПКО Г.М., голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний Голово! Дорогі українці! Проектом Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про незаконне позбавлення свободи українських журналістів Романа Сущенка та Миколи Семени» ми звертаємося до парламентів держав — членів Європейського Союзу, США, Канади і Японії, Європейського парламенту та низки посадовців ОБСЄ щодо засудження дій Російської Федерації у зв'язку з незаконним затриманням та позбавленням свободи українських журналістів із закликом консолідувати зусилля міжнародного співтовариства для їх звільнення. Ми маємо приклад звільнення з психіатричної лікарні одного із кримськотатарських лідерів Ільмі Умерова. Саме такими зверненнями ми хочемо допомогти нашим журналістам також потрапити на свободу.

За результатами розгляду проекту постанови на засіданні комітету 4 жовтня 2016 року рекомендовано прийняти його зі змінами та доповненнями. Прошу подивитися рішення комітету. Звертаємося до вас із наполегливим закликом консолідувати зусилля для звільнення українських журналістів від влади Російської Федерації, яка грубо

порушує права людини, сприяти негайному допуску консульських посадових осіб України та адвоката до затриманого Романа Сущенка. Лише спільними діями України та міжнародної спільноти можна зупинити грубі порушення прав людини, які, на жаль, стають постійною практикою в Російській Федерації.

Прошу підтримати проект постанови з урахуванням пропозицій, змін та доповнень, висловлених Комітетом у закордонних справах.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, можемо переходити до голосування? Я прошу всіх заходити до залу, займати робочі місця. Я переконаний: це питання не менш принципове. Почекаємо, поки зайдуть до залу, 30 секунд.

Колеги! Наших журналістів бере в заручники держава-терорист Російська Федерація. Ми повинні швидко і жорстко реагувати рішенням Верховної Ради України. Я дочекаюся, заходьте, займайте робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про незаконне позбавлення свободи українських журналістів Романа Сущенка та Миколи Семени» (№5220) з поправками, які озвучила для стенограми автор Іонова Марія Миколаївна, та з поправками комітету, озвученими головою комітету, за основу і в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

(3a) - 245.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги, це були важливі символічні рішення. Дякую за активну роботу.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права» щодо використання об'єктів авторського права в пародіях, попурі та карикатурах». Я прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу проголосувати.

(3a) - 174.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Княжицького Миколу Леонідовича. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., голова Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Шановні колеги! Законопроект простий, але водночас надзвичайно важливий. Основна його мета — гармонізація окремих норм у сфері авторського права із законодавством Європейського Союзу та усунення колізії в національному законодавстві.

Законопроектом передбачено надання творцям дозволу на вільне використання у своїх творах у жанрах пародії, карикатури і попурі творів інших авторів у передбачених законом межах та закріплення легальних визначених понять «пародія», «попурі», «карикатура» на підставі правозастосовчої практики ЄС. На сьогодні такі визначення в чинному законодавстві відсутні.

Проблема, яку має на меті врегулювати цей законопроект. У Директиві Європарламенту «Про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві» передбачена можливість встановлення національним законодавством допустимості використання об'єктів авторського права без дозволу автора, коли таке використання здійснюється як карикатура, пародія або попурі. Так, на сьогодні такі види творів як карикатура, попурі і пародія існують в Україні, але відсутність законодавчого визначення має наслідком неоднакове тлумачення порушення чи непорушення авторського права при їх створенні та судові позови, яких можна уникнути.

Відповідно до європейської практики пропонується дати визначення таким поняттям, як карикатура, пародія та попурі, та передбачити, що основний твір може використовуватися без згоди автора. Профільний комітет вніс редакційні уточнення до тексту законопроекту. Жодних зауважень від науковців і практиків з приводу цього законопроекту немає. Прошу підтримати в першому читанні та в цілому в редакції, запропонованій комітетом.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Це був виступ автора. Від комітету хто виступатиме? Прошу.

Запрошую до співдоповіді від комітету народного депутата Співаковського.

СПІВАКОВСЬКИЙ О.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (одномандатний виборчий округ №182, Херсонська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановна головуюча! Шановні народні депутати! Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти на своєму засіданні 16 березня 2016 року розглянув цей законопроект, і вважає, що запропоновані автором зміни та доповнення є цілком виправданими і знімають перешкоди для розвитку таких жанрів. Метою законопроекту є імплементація норм європейської директиви в українське законодавство.

Шановні колеги, у зв'язку із внесенням технічних поправок ϵ пропозиція прийняти законопроєкт не лише за основу, а й у цілому. Це погоджено з автором. Зачитаю для стенограми: Комітет з питань науки і освіти рекомендує Верховній Раді України прийняти законопроєкт за основу і в цілому за умови врахування таких принципових поправок.

Перше. Внести зміни у термін «карикатура». У визначенні карикатури після слів «в тому числі персонажу твору або імені персонажу твору» додати слово «що». Далі – за текстом.

Друге. Терміни «пародія» і «попурі» викласти в такій редакції. «Пародія – твір, який є творчою переробкою іншого правомірно оприлюдненого твору або його частини, що за своїм змістом має комічний, сатиричний характер або спрямовується на висміювання певних подій або осіб.

Попурі — музичний або інший твір, який ϵ творчим підбором і розташуванням уривків інших правомірно оприлюднених творів, або який іміту ϵ творчий стиль інших авторів чи виконавців або інших історичних епох».

Третє. У пункті 2 розділу І законопроєкту, яким пропонується доповнити пунктом 9¹ частину першу статті 21 Закону «Про авторське право і суміжні права», слова «а також використання такої пародії, попурі або карикатури» виключити.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Прошу записатися на виступи для обговорення: два – за, два – проти.

Запрошую до слова народного депутата Тараса Креміня, «Народний фронт».

КРЕМІНЬ Т.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Наша фракція одноголосно підтримує рішення, запропоноване автором законопроєкту і виконуючим обов'язки голови нашого комітету. Можу підтвердити, що ми розглядали законопроєкт у комітеті й одноголосно прийняли рішення про його підтримку. Я вважаю, що разом із висловленими зауваженнями його можна прийняти за основу і в цілому. Прошу народних депутатів від «Народного фронту» та інших фракцій його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Андрія Антонищука, «Блок Петра Порошенка».

АНТОНИЩАК А.Ф., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Прошу передати слово Тарасу Батенку.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Тарас Батенко. Прошу.

БАТЕНКО Т.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №123, Львівська

область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги народні депутати! Ми підтримаємо даний законопроект. Вважаємо, що карикатура завжди була рушієм у суспільстві, висміювала головні вади життя. У законопроекті ми пропонуємо впорядкувати норми законодавства в цій сфері. Просимо підтримати.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олега Ляшка, Радикальна партія.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Шановні колеги народні депутати! Шановні громадяни! Дуже важливе питання зараз розглядає парламент — карикатури, пародії, попурі. Розв'язали вже всі проблеми в країні!

Ми з повагою ставимося і до карикатур, і пародій. У мене зранку псується настрій, якщо я не побачу пародії чи карикатури на себе. Але в нас вся влада як пародія і карикатура. Хіба це нагальні питання, які має розглядати парламент? Хіба, можливо, шановні представники влади — пародисти, карикатуристи, попурісти не знають, чим живуть люди? Ми для людей усі пародії. Це пародія на їхнє життя, про яке вони насправді мріють.

Де в парламенті питання тарифів? Де питання захисту українського села, українських фермерів, українських металургів, будівельників, шахтарів, вчителів, лікарів? У часи кризи немає нагальнішого питання за внесення змін до закону про пародії й карикатури?

Фракція Радикальної партії для того, щоб влада не була пародією і карикатурою, вимагає від українського парламенту невідкладно внести на розгляд питання про продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення. Ми вимагаємо проголосувати в парламенті закон, яким дати можливість жінкам у 55 років виходити на пенсію, закон про зниження тарифів на житлово-комунальні послуги, про перерахунок ціни на газ для громадян, про забезпечення пенсіонерів безплатними ліками від найнеобхіднішого, про повернення селянам спецрежиму оподаткування ПДВ, про захист рідної країни і національного виробника. От що має розглядати парламент (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олександру Кужель. Народних депутатів прошу підготуватися до голосування, повернутися до залу.

КУЖЕЛЬ О.В. Фракція «Батьківщина» дякує Радикальній партії за підтримку пропозиції про включення до порядку денного важливих законопроєктів, яку ми вчора озвучили, про тарифи, мораторій на продаж землі, заборону забирати житло за несплату комунальних послуг, про внесення змін до пенсійних законів. Але цей законопроєкт про внесення змін до Закону «Про авторське право і суміжні права» є «лакмусовим папірцем» для нас, бо найбільше карикатур, пародій на політиків, як би нам не було це неприємно. Пам'ятаєте стару приказку про те, що якщо народ сміється, то брати з нього вже нічого. Це сигнал Президенту і діючій владі. Дякуємо «95 кварталу», одеситам, «кавеенщикам». Дякуємо, що вони висміюють нас, політиків, для того, щоб ми зрозуміли, що в людей немає більше чого брати.

Прийняття цього законопроекту не дасть можливості державі «діставати» їх, вимагати плати за авторські права. Малюйте Гонтареву, яка розграбувала банки, у вигляді Мадонни з кішкою на руках. Малюйте і висміюйте нас, бо тільки так, може, діюча влада зрозуміє, що треба повернутися до людей обличчям, а не іншим місцем. Ми підтримуємо прийняття законопроекту в цілому.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, за хвилину відбудеться голосування. Прошу всіх заходити до залу, займати робочі місця.

Микола Княжицький. Будь ласка, 1 хвилина.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я хочу подякувати Олександрі Кужель, тому що це, справді, законопроект про свободу слова, свободу політики, про наше майбутнє, про можливість вільно малювати карикатури на тих, кого так гаряче засуджував Олег Ляшко з цієї трибуни.

Свобода слова дасть можливість нам і знизити тарифи, і побудувати нормальну країну. Закликаю всіх підтримати законопроект за основу і в цілому в редакції комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Обговорення завершено. Фактично всі промовці підтримали даний законопроект, переосмисливши його значимість під час обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію комітету про прийняття законопроекту №3586 за основу і в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

((3a)) - 227.

Закон прийнято. Вітаю авторів. Вітаю комітет з якісною роботою.

Колеги, наступний проект Закону «Про медіацію». Непростий законопроект, але він уже був достатньо обговорений, і ми можемо стверджувати, що матимемо підтримку залу. Вибачте, колеги, Альона Шкрум ϵ ? Є. Вибачте, перед тим, як поставити на голосування... Це остаточна інформація? (Шум у залі). Автор має право зняти з розгляду. Я надаю автору 1 хвилину для виступу. Колеги, 30 секунд і автор надасть нам з цього приводу інформацію. Автор просить зняти даний законопроект з розгляду. Знімаємо його з розгляду. Хоча в мене була попередня інформація, що всі за.

Колеги, переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Постанови «Про ухвалення Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Стан реалізації засад антикорупційної політики в Україні» (№5106). У нас 15 хвилин до перерви. Прошу підтримати пропозицію про розгляд за скороченою процедурою. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

(3a) - 168.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді голову Комітету з питань запобігання і протидії корупції Соболєва Єгора Вікторовича. Будь ласка, пане Єгоре.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Насправді ці рекомендації обговорювалися влітку, а ухвалювалися на початку вересня. Ви можете прочитати, що ми пропонуємо робити парламенту, чого очікуємо від Президента, які закони має втілити уряд. Я хочу сказати, що в останні тижні ми маємо нові виклики всередині парламенту і за його межами.

Настав момент, коли ми всі маємо оприлюднити інформацію про майно наших родин і, головне, не просто оприлюднити, а й пояснити, де ми його взяли. Ви знаєте, виникає дуже багато ініціатив переписати законодавство. Я хочу нагадати, що цей парламент уже двічі мав ганьбу зі спробою це зробити. Першою була історія з ініціативою народного депутата Андрія Деркача, друга — з ініціативою народного депутата Вадима Денисенка.

Під тиском суспільства, на прохання наших ключових геополітичних партнерів — Сполучених Штатів, Європейського Союзу ми в парламенті повертали законодавство до вимоги мати повні декларації та пояснювати, що там написано. Я пропоную цю ганьбу втретє не повторювати.

Я знаю, що найвищі керівники держави знову намагаються переконати наших європейських партнерів, що не можна відкривати всю інформацію про майно посадовців, оскільки буде велика хвиля злочинності. Хочу сказати всім, хто переживає (я знаю, справді, багато людей переживають): поговоріть з будь-яким криміналістом, офіцером поліції. Будь-який експерт у сфері злочинності скаже вам, що у професійних злочинців, які грабують квартири, які, не дай Боже, викрадають людей, є величезні розгалуження технологій для стеження і збору інформації. Ви думаєте, що закриття в деклараціях частини даних врятує вас від того, що ці дані будуть перепродані на Петрівці наступного дня після того, як вони з'являться на серверах державних органів? Зрозуміло, що це все несерйозно. Я вважаю, що це взагалі дуже дивна логіка. Ми не можемо боятися злочинців. Ми маємо робити так, щоб злочинців ставало менше. Давайте творити законодавство, яке

звільняє бізнес від надмірного регулювання. Врешті-решт, злочинність — це наслідок погано працюючої, хворої економіки.

Наступний аргумент — нікого в парламент, у міністри, у президенти не затягували на мотузці. Якщо ми не готові відкриватися, ці двері відкриті на обидва боки: складаєш мандат, пишеш заяву про звільнення з посади міністра чи іншого високопосадовця і живеш спокійно, не заповнюєш ніяких декларацій, не є прозорим. Тому моє звернення до вас, шановні народні депутати: давайте ухвалимо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ми почули: давайте ухвалимо даний проект постанови за основу і в цілому. Добре, два речення, 10 секунд.

СОБОЛЄВ Є.В. Давайте ухвалимо ці Рекомендації, доповнивши одним реченням: «Законодавство про відкритість усіх декларацій посадовців і обов'язок пояснити написане ними, має бути втілено в повному обсязі».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу провести запис на виступи: два — за, два — проти.

Іван Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Прошу передати слово Олександрі Кужель.

КУЖЕЛЬ О.В. Фракція «Батьківщина» підтримуватиме Рекомендації парламентських слухань, але хочу зробити деякі акценти, пане Соболєв. Особисто я прошу вас дуже серйозно ставитися до розгляду законопроектів щодо корупційної складової. Там, де її немає, ви пишете, що вона ϵ , а там, де вона ϵ , ви чомусь цього не бачите. Я не знаю, хто готує! Запам'ятайте: завжди корупція середньої ланки, а це люди, які працюють у вашому комітеті, шириться швидше, ніж серед депутатів. Це перше.

Друге. Нині великий конфлікт у країні: хто головніший в боротьбі з корупцією? Наша фракція наполягає на тому, що найголовнішою фразою має бути: відкривайте справи і саджайте, а не просто показуйте нам цих людей, які потім тікають. Ми кожного з вас нагородимо. Усі працюйте в цьому напрямі, бо люди запитують, коли буде результат.

Третє, пане Соболєв. Дуже багато на себе беруть громадські організації, такі як пан Шабунін, хай він мене чує. Я теж хочу, щоб він заповнював електронну декларацію. Я вважаю, що кожен, хто отримує гранти, повинен заповнювати електронні декларації. Я хочу, щоб він також показав свою адресу і дав пояснення, чому в нього стільки рахунків у банках?

Я хочу вам сказати, що є застереження. У жодній країні Європи людина (не просто політик) не тримає грошей вдома, бо там надійні банки. А у нас? Зруйнували 67 банків, Михайлівський — люди стоять без виплати. Пане Соболєв, завжди робіть, як для себе. У вас четверо дітей, ви з жінкою будете на роботі, а якась тварюка, не професійний бандит, матиме вашу адресу і прочитає, що є якась каблучка у вашої дружини. І для нього, непрофесійного, який або повернувся з війни, або просто без роботи чи вийшов із тюрми... До першого в хату прийдуть до голови сільської ради, який написав, що зберіг 10 тисяч на лікування, і вони лежать у нього вдома. Ми не кажемо, що треба приховати від органів. Ми кажемо, що треба приховати адресу від відкритого доступу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Радикальної партії Вовк Віктор Іванович передає слово Ляшку Олегу Валерійовичу. Я надам слово на завершення, якщо можна.

ЛЯШКО О.В. Фракція Радикальної партії. Наша фракція підтримує всі зусилля, спрямовані на реальну (наголошую: реальну) боротьбу з корупцією, а не піар на корупції. Ми знаємо, що в парламенті є такі борці з корупцією, які по три квартири вже собі купили і не можуть пояснити, за які кошти. Якщо боротьба з корупцію закінчується тим, що ви купуєте собі квартири за рахунок коханок і безпроцентних кредитів по 100 тисяч доларів на 10 років, дайте українському фермеру 100 тисяч доларів у кредит на 10 років, дайте українському національному виробнику безпроцентні кредити.

А тепер я вам розкажу про справжню корупцію. Минулого тижня у п'ятницю я був у селі Попасному Новомосковського району Дніпропетровської області. Там є потужне фермерське господарство. Господар помер, не встигло охолонути тіло, не минуло дев'яти днів

від дня смерті, як якийсь реєстратор в Одеській області переписав це господарство на інших людей (рейдерів), які приїхали відібрати господарство, що сім'я будувала 25 років. І поліція, і прокуратура, і місцева влада прикриває рейдерів, тому що за ними стоїть наш колега народний депутат від «Блоку Петра Порошенка» пан Нестеренко. І селяни не можуть знайти ніде правди, тому що представник влади — народний депутат забирає у них землю.

Я вимагаю від Генерального прокурора, міністра внутрішніх справ, міністра юстиції вжити всіх заходів, щоб припинити рейдерство щодо селян у Дніпропетровській області та по всій країні. Оце і буде реальною боротьбою з корупцією, а не пусті папірці, які ви тут приймаєте!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мельничук Іван Іванович. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Фракція «Блок Петра Порошенка», звичайно, підтримуватиме проведення парламентських слухань. Я хочу сказати про інше. Прошу уваги попереднього промовця від фракції «Батьківщина». Коли ви клянете владу і розказуєте всім, як треба боротися з корупцією, ви, напевно, трошки забули, де ви були у 2005 році? Це не ви, часом, стояли на трибуні та кричали на всю Україну: «Янукович прийде і порядок наведе!»?

Ви вже визначіться, із ким ви. У народі кажуть: хто жив — той і живе. Я бачу, що ви живете за будь-якої влади. Ви прекрасно жили за Януковича, ви прекрасно живете нині, і ви будете прекрасно жити! Тому що тільки амеби так уміють, як ви, розумієте? Не треба тягнути руку, я вашого прізвища не називав. Україна подивиться Ютуб і побачить, хто виступав, і прославляв Януковича.

Тому вам порада: звертайтеся до «кавеенщиків», яких ви вихваляєте, до «95 кварталу», хай вас, рідненька, там покажуть! Хай вас покажуть з лицем пана Януковича. Ви вистрибуєте на трибуну і кажете «Порошенко поганий». Забудьте це прізвище для себе! Для вас Янукович — прекласний. Їдьте в Москву і цілуйтеся там з ним! (Шум у залі).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонід Ємець від «Народного фронту».

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія «Народний фронт»). Фракція «Народний фронт». Питання корупції та боротьби з нею надзвичайно важливе для нашої держави. Саме тому уряд Арсенія Яценюка і фракція «Народний фронт» свого часу ініціювала, проголосувала і добилася прийняття в парламенті рішень про створення таких необхідних органів для боротьби з корупцією, як Національне антикорупційне бюро, Національна агенція з питань запобігання корупції. Саме уряд Арсенія Яценюка вніс законопроект про електронні декларації, який ми так важко приймали і так важко домагаємося того, щоб він почав працювати.

Але, шановні колеги, уся ця грандіозна робота на вимогу українського суспільства може закінчитися пшиком, нічим, тому що кілька днів тому Верховний Суд України звернувся до Конституційного Суду з бажанням скасувати надзвичайно важливу складову, без якої неможлива боротьба з корупцією, а саме судову реформу.

Парламент не має права ліквідовувати вищі спеціалізовані суди або змушувати суддів Верховного Суду йти на прозорі, відкриті конкурси. Нагадаю, що в Конституції виписано, що саме законом визначається існування вищих спеціалізованих судів. Нагадаю Верховному Суду, що лише один орган у цій країні має право приймати закони. Це парламент. Верховний Суд добре знає, що йде на порушення Конституції, законів, хоче долучити до злочину ще й Конституційний Суд, який, на жаль, поверненням пенсій звільненим суддям свого часу продемонстрував, що є учасником цієї кругової корупційної поруки суддів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Мельничук, 1 хвилина. Потім — Єгор Соболєв. І переходимо до голосування. За 3 хвилини відбудеться голосування.

Сергій Мельничук. Будь ласка, 1 хвилина.

МЕЛЬНИЧУК С.П. Група «Воля народу» підтримуватиме проведення парламентських слухань з даної тематики, але хочемо звернути увагу, що все українське суспільство нині захлинається від рейдерських захоплень бізнесу, приватних будинків. Уся країна — фактично суцільний клубок так званої боротьби з корупцією. З іншого боку, ми бачимо бездіяльність влади, поліції, Служби безпеки України. Ми бачимо, як навіть на державному рівні російські найманці заходять... Наприклад, «Укртрансаміак» російського громадянина Полозова виконує зобов'язання — грабує нашу неньку. Державний бюджет втрачає десятки мільйонів доларів, а так звані антикорупціонери не звертають на це уваги. Тому комітет має працювати не за викликом певних осіб, а повністю охопити цю сферу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Єгор Соболєв, 1 хвилина. За хвилину переходимо до прийняття рішення. Нагадую: лише щодо проекту постанови про затвердження Рекомендацій парламентських слухань.

Єгор Соболєв. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В. Кілька пояснень. Якщо в Олександри Кужель чи будь-кого з народних депутатів є розуміння, де є корупція в законопроектах Верховної Ради, приходьте. Усі засідання нашого комітету відкриті. Ми просимо бізнес, громадські організації, журналістів допомагати нам знаходити корупцію. Сьогодні я пропонуватиму комітету визнати корупціогенним законопроект Тетяни Донець, у якому пропонується приховати важливу інформацію в деклараціях посадовців. Це перше.

Друге. Я пам'ятаю, що в мене четверо дітей. Більше того, я почав виконувати цей закон задовго до прийняття парламентом. Усе моє майно виставлено на блозі «Українська правда» в березні 2014 року. Я не відчув жодних проблем із цією відкритістю. Нічого нового за період перебування у Верховній Раді в мене не з'явилося. Я вважаю, що це дуже важлива антикорупційна практика: посадовець влаштовується на роботу, а суспільство відслідковує, чи додається щось до його майна. Це дуже важливо, це мета відкритих декларацій.

І останнє. Колеги, адреса була й залишається закритою. Це позиція моя і всього комітету. Майно — так, а точна адреса будь-якої людини є її персональними даними, тому ця інформація залишиться закритою в усіх законах.

Останнє. Пане Андрію, прохання поставити на голосування з поправкою про необхідність виконати законодавство про декларації до 30 жовтня. Пропоную припинити ганебну практику, коли ми витрачаємо гроші платників податків.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Є пропозиція проголосувати проект постанови без пункту 3, у якому йдеться про видання збірки матеріалів, оскільки це безглузда витрата паперу і не має жодного сенсу.

Шановні колеги, я ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про ухвалення Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Стан реалізації засад антикорупційної політики в Україні» (№5106) з вилученням пункту 3 про видання матеріалів за основу і в цілому. Прошу голосувати. Прошу підтримати.

((3a)) - 214.

Колеги, я поставлю на голосування щодо повернення. Я прошу зайти до залу. Я бачу, що не спрацювала картка, не всі встигли. Будь ласка, заходьте до залу, займайте робочі місця. Запросіть колег до залу для прийняття рішення. Це ухвалення Рекомендацій парламентських слухань — обов'язок Верховної Ради України.

Колеги, я ставлю на голосування пропозицію повернутися до голосування проекту постанови №5106. Прошу проголосувати і підтримати. Колеги, ще 1 хвилина. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

((3a)) - 231.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу і в цілому проєкту постанови №5106. Прошу проголосувати. Прошу підтримати.

((3a)) - 229.

Рішення прийнято.

Колеги, 1 секунду! Увага! Не виходьте з залу, будь ласка. У нас є наступний проект Постанови «Про відзначення 175-річчя з часу заснування Національного медичного університету імені О.О. Богомольця». Якщо ніхто не заперечуватиме, ми просто проголосуємо.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про відзначення 175-річчя з часу заснування Національного медичного університету імені О.О. Богомольця» (№4914) за основу і в цілому. Прошу проголосувати. Прошу підтримати. Я думаю, це спільна позиція залу.

((3a)) - 246.

Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Відповідно до Регламенту я оголошую перерву на 30 хвилин — до 12 години 35 хвилин. Я вас дуже прошу о 12 годині 35 хвилин дисципліновано зібратися в залі для продовження нашої роботи.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Час, відведений для перерви, вичерпано. Я прошу заходити до залу для продовження нашої роботи.

Антон Геращенко і Артур Палатний, якщо не важко, підійдіть до мене, поки депутати збираються. Прошу всіх народних депутатів заходити до залу.

Шановні колеги, прошу заходити до залу, особливо Артура Палатного, зараз розглядатиметься його законопроект. Прошу заходити, підготуватися до роботи.

Шановні колеги, переходимо до наступних питань порядку денного. Є лише певна складність: наступний законопроект за авторства Артура Леонідовича Палатного, якого немає в залі. Я, з вашого дозволу, переходжу до наступного блоку питань. Якщо автор і доповідач з'являться, повернемося до розгляду даного питання. Немає заперечень, є згода? Є згода.

Переходжу до наступного розділу порядку денного — «Для повторного розгляду з пропозиціями Президента». Розглядається Закон «Про внесення змін до додатків №3 та №7 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо фінансового забезпечення компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян та інших передбачених законодавством пільг» (проект №4024) з пропозиціями Президента України від 4 квітня 2016 року.

Шановні колеги, це питання має спеціальний розгляд, воно не передбачає скороченої процедури. Тому прошу налаштуватися на системну роботу. Першим запрошую до доповіді представника Президента у Верховній Раді України Артура Герасимова. Пане Артуре, будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Закон України «Про внесення змін до додатків №3 та №7 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо фінансового забезпечення компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян та інших передбачених законодавством пільг» (проект №4024) не може бути підписаний Президентом з огляду на наступне.

Законом, що надійшов на підпис, передбачені зміни, якими встановлюється нова субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг із послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг, компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян. Передбачається, що розподіл відповідної субвенції здійснюватиметься між обласними бюджетами та бюджетом міста Києва.

Законом встановлюється, що фінансування вказаної субвенції здійснюватиметься за рахунок зменшення обсягів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот. Однак, варто зазначити, що такі зміни створюють ризик недофінансування субвенції місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню.

Згідно з інформацією Міністерства фінансів України передбачене у 2016 році підвищення тарифів на житлово-комунальні послуги не передбачає економії за вказаною субвенцією. При цьому в поточному році кількість пільговиків, які мають право на житлові субсидії, може зрости з 5 мільйонів до 7 мільйонів осіб. Таким чином, запропоновані зміни призведуть до зростання заборгованості за отримані комунальні послуги та збільшення соціальної напруги серед населення, розбалансування державного бюджету, що суперечитиме міжнародним фінансовим зобов'язанням України.

Крім того, існуюча на сьогодні система відшкодувань витрат за пільговий проїзд окремих категорій громадян ϵ , на жаль, неефективною. В умовах відсутності механізму обліку пільгових перевезень, будь-яких обмежень щодо кількості, відстані та напрямків поїздок неможливо контролювати облік відповідних перевезень пільговиків. Таким чином, відшкодування витрат за пільговий проїзд окремих категорій громадян, порядок здійснення яких не врегульовано, призведе до неефективного та нецільового використання бюджетних коштів.

Враховуючи викладене, Президент України пропонує Закон України «Про внесення змін до додатків №3 та №7 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо фінансового забезпечення компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян та інших передбачених законодавством пільг» відхилити. Прошу підтримати пропозиції Президента України до вказаного закону.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, у нас передбачено відповіді на запитання. Я прошу записатися на запитання до доповідача.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Олег Ляшко. Прошу.

ЛЯШКО О.В. Насамперед хочу привітати шановного колегу Артура Герасимова з народженням дитини (Оплески). Дай Боже, щоб кожен українець мав можливість народжувати дітей і достойно жити.

А тепер у мене до вас запитання. Ви щойно повідомили, що потребу отримання житлових субсидій матимуть від 5 до 7 мільйонів громадян. Скажіть, будь ласка як Представник Президента, чи ви вважаєте нормальним, що люди змушені отримувати субсидії замість того, щоб отримувати нормальні зарплати і мати можливість сплачувати комунальні послуги тощо? Я переконаний, що ця політика консервації бідності, коли кожного пересаджують на субсидії, не дасть ні економічного зростання, ні розв'язання проблеми енергозалежності,

ні енергомодернізації нашої країни. Хочу почути з цього приводу думку Представника Президента.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановний Олегу Валерійовичу! Шановні колеги! Звичайно, ключовим у боротьбі з бідністю є створення нових робочих місць і гідна заробітна плата для кожного працюючого українця, а також гідні пенсії й гідні соціальні виплати. Але наразі дуже тяжкий період: через агресію Російської Федерації ми вимушені витрачати значні кошти на армію, обороноздатність. Це не підлягає обговоренню. Ми маємо відстоювати територіальну цілісність і суверенність нашої держави. У цей тяжкий період субсидії передбачені для того, щоб кожна сім'я, яка потребує захисту, якщо більше визначеного відсотку нараховуються комунальні платежі, мала право їх отримати. Але у стратегічному плані ми, справді, маємо зосередити увагу на створенні нових робочих місць і гідній зарплаті для українців.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступне запитання. Народний депутат Рябчин, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина», Донеччина. Прошу передати слово пану Одерченку.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Одарченко. Прошу.

ОДАРЧЕНКО Ю.В., народний депутат України (одномандатний виборчий округ №183, Херсонська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! У Бюджетному кодексі прямо зазначено, що із державного бюджету мають

надаватися субвенції місцевим бюджетам на відшкодування пільгового проїзду у транспорті. Законом ми гарантували окремим громадянам це пільгове перевезення, він не створює ніяких нових пільг, а просто фінансує те, що було обіцяно державою. Президент мотивує вето нестачею грошей. Він вважає, що на субсидії витрачається занадто багато коштів. Справді, 9 мільйонів домогосподарств — це майже дві третини населення, яке потребує субсидій. Чи не вважаєте ви, що краще було б провести деофшоризацію, обкладати правильним податком дивіденди? Особливо це важливо зараз, коли відбувається так зване об'єднання територіальних громад, а села від центру об'єднаної громади знаходяться за 30-40 кілометрів.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу дати відповідь.

ГЕРАСИМОВ А.В. Дякую за запитання. Скажу одразу, що не йдеться про бюджетну субвенцію, про яку ви щойно говорили. Справді, у 2016 році надання низки відповідних пільг передбачено здійснювати за рахунок коштів державного бюджету. Це щорічна разова грошова допомога ветеранам війни і жертвам нацистських переслідувань та соціальна допомога особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною.

Органи місцевого самоврядування при затвердженні місцевих бюджетів на 2016 рік врахували видатки на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян. Наприклад, місто Хмельницький — майже 26 мільйонів гривень, Житомир — майже 3 мільйони гривень, Івано-Франківськ — майже 22 мільйони гривень. Це не пов'язані між собою питання.

Що стосується вашого запитання про об'єднання територіальних громад, одразу можу сказати, що Президент повністю підтримує процеси децентралізації, особливо фінансової децентралізації, внаслідок якої мери міст, керівники районів майже всі отримали нечувані, як для них, бюджети розвитку. Навпаки, ці речі допомагають місцевим громадам, щоб у них з'являлися власні кошти, за якими не треба їхати в Київ, які вони можуть на місці розподілити за тими статтями, які вважають першочерговими для своєї території.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Останнє запитання. Народний депутат Ленський, Радикальна партія.

ЛЕНСЬКИЙ О.О., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Прошу передати слово Лозовому.

ГОЛОВУЮЧА. Народний депутат Андрій Лозовой. Прошу.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка. Артуре Володимировичу, я хочу звернутися до вас як до Представника Президента в парламенті, тому що позавчорашні події вже охрестили «чорним вівторком» для Української Православної Церкви Київського Патріархату, але досі немає жодної реакції на них вищого керівництва держави, у тому числі й Президента.

Рішенням Московського обласного суду буде ліквідовано і знесено за рахунок саме української церковної громади Свято-Троїцький храм у Ногінську Московської області на вимогу Ногінської адміністрації. Забороняти людині звертатися до Бога рідною мовою — це остання підлість. Чому немає ніякої реакції на те, що над нашою українською громадою за кордоном відверто збиткуються? Так само вже закрито українську бібліотеку в Москві. Так само як хочуть закрити Національний культурний центр України на Арбаті. Давайте захищати українців, де б вони не були.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

ГЕРАСИМОВ А.В. Шановні колеги, я повністю підтримую позицію народного депутата Лозового. Маю на увазі українську бібліотеку, український культурний центр. Співвітчизників треба захищати, і не лише в Російській Федерації, а й по всьому світу. Це перше.

Друге. Сьогоднішній виступ колеги Ленського, який, серед іншого, сказав про законопроект, де ми є співавторами, саме й стосується цих напрямів. Я прошу колег згуртуватися, і коли цей законопроект буде внесено в зал, підтримати його.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до співдоповіді народного депутата Куліченка Івана Івановича від Комітету з питань бюджету. Прошу.

КУЛІЧЕНКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №28, Дніпропетровська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Я хочу нагадати, що закон було прийнято Верховною Радою 18 лютого цього року і 23 лютого направлено на підпис Президенту. Президент повернув закон для повторного розгляду зі своїми пропозиціями про відхилення, що надійшли до Верховної Ради ще 5 квітня.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради звернуло увагу на те, що в разі відхилення закону ситуація з фінансовим забезпеченням компенсації за пільговий проїзд окремих категорій громадян та інших передбачених законодавством пільг і надалі залишиться неврегульованою на невизначений період, що створює ризики щодо дотримання соціальних державних гарантій. Водночас Президент України не пропонує шляхів вирішення порушеного у прийнятому законі питання щодо забезпечення соціальних гарантій відповідних соціально незахищених категорій громадян України, що ставить під сумнів його пропозицію про відхилення закону. Коротко кажучи, фінансування пільг, наданих державою, лягає на місцеві бюджети, які такі можливості мають.

Комітет не раз бурхливо розглядав це питання і результативного рішення щодо відхилення закону про фінансове забезпечення компенсації на пільговий проїзд окремих категорій громадян та інших передбачених законодавством пільг не знайшов. Відтак пропонується визначитися щодо пропозицій Президента до закону (проект №4024) безпосередньо на пленарному засіданні Верховної Ради України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Залишайтеся, будь ласка, на місці для відповіді на запитання. Прошу провести запис на запитання.

Запрошую до слова народного депутата Юрія Одарченка, фракція «Батьківщина».

ОДАРЧЕНКО Ю.В. Я хочу, щоб ви чітко визначили, щоб люди почули. Чи правильно всі розуміють, що Президент своїм вето відмінив пільги на проїзд для пільгових категорій громадян? Я хочу, щоб усі громадяни почули чисту правду, що Президент своїм вето відмінив закон, який надається право громадянам на пільгове перевезення.

Підтвердіть, будь ласка, чи перекладено фінансування цих пільг на місцеві бюджети? Президент заявляв, що місцеві бюджети начебто збільшилися у шість разів. Ми бачимо, що у проекті Державного бюджету на 2017 рік вони збільшені всього-на-всього на 30 відсотків, і на них покладено фінансування енергоносіїв у галузі охорони здоров'я, освіти, ще й пільгові перевезення. Чи не є це свідомим геноцидом сільського населення, якщо люди, маючи мізерні пенсії, не матимуть можливості навіть до лікарні доїхати?

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу дати відповідь.

КУЛІЧЕНКО І.І. Ні, Президент пільг не відміняв, він ветував закон, який прийняли народні депутати, про перерозподіл фінансування з одних пільг на пільги на перевезення. Пільги залишилися, місцеві бюджети мають право їх фінансувати. Більшість місцевих бюджетів фінансує їх у цьому році.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Олександра Долженкова.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Спасибо. Уважаемые слушатели! Уважаемые граждане! Вокруг какого законопроекта сейчас в пленарном зале происходит дискуссия? Ряд депутатов, в частности от коалиции, зарегистрировали законопроект №4024 о перекидке 1,9 миллиарда гривен со статьи, которой предусмотрено возмещение затрат социально незащищенным слоям населения по оплате жилищно-коммунальных услуг

на льготный проезд другим категориям граждан. У меня вопрос: а что вообще за циничная такая дискуссия происходит? И та, и другая статья важны, поскольку они предназначены для социально незащищенных слоев населения. У меня вопрос лично к вам: а вы будете завтра голосовать законопроект №5217, которым выделяете 7 миллиардов на нужды обороны, вместо того, чтобы эти деньги направить на социальную защиту социально незащищенным слоям населения? Вы сейчас говорите о геноциде сельского населения. Эта политика ведет не к геноциду сельского населения, а к геноциду украинского народа, поскольку около 9 миллионов граждан имеют право на льготы. Это говорит о том, что у них нищенский уровень жизни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу дати відповідь.

КУЛІЧЕНКО І.І. Я вам доповідаю рішення бюджетного комітету щодо вето Президента на закон, прийнятий Верховною Радою. Як я голосуватиму завтра, я вам сказати ще не можу. Я вважаю, що проблеми оборони на сьогодні не менш важливі, ніж пільгове забезпечення. Ці кошти пропонувалися не для пільгового забезпечення, а для фонду регіонального розвитку. Ці питання між собою не пов'язані.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Іван Крулько. Останнє запитання.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Шановний Іване Івановичу! Я хочу, щоб ми порадилися в залі, і щоб президія Верховної Ради дослухалася до нас. Про що йдеться? Мова про те, що Президент, не внісши жодних пропозицій до закону, пропонує його відхилити.

Законопроектом передбачено, що мають бути перераховані кошти у вигляді субвенції місцевим бюджетам для фінансування пільг на проїзд для тих категорій населення, які мають право на такі пільги. Ми бачимо напівпорожній зал і розуміємо, що тут фізично немає 300 народних депутатів, які можуть проголосувати за подолання вето. Законом передбачено для долання вето 300 голосів.

Пропозиція. Скажіть свою думку, можливо, ми перенесли б голосування на той день, коли в залі будуть голоси, наприклад, на завтра? Інакше ми провалимо це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Прошу.

КУЛІЧЕНКО І.І. Що стосується того, коли голосувати, я це питання не вирішую. Що стосується пільг. Якщо пільги на житловокомунальні послуги нараховуються кожній людині персонально, мають вимір і фінансову відповідальність, то пільги на перевезення ні для кого не встановлені: хочеш — їдь сто разів, хочеш — один раз. Ми не вирішуємо питання обсягів фінансування. Питання полягає в тому, що в разі відміни закону зовсім не буде фінансування пільг з державного бюджету.

Іване Івановичу, ви разом зі мною були на засіданні бюджетного комітету. Довгі суперечки не принесли результатів, тому що вони не додають коштів. Комітет запропонував визначитися залу. Я з вами погоджуюся: краще голосувати, коли в залі достатньо народних депутатів для прийняття результативного рішення. Сьогодні його не буде хоч у тому, хоч в іншому разі.

Веде засідання Голова Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги! У залі дехто піднімає руки. Наголошую, що під час даного розгляду за Регламентом не передбачено виступів від фракцій. Під час розгляду за скороченою процедурою я надаю всім фракціям виступи два на два. Але за процедурою, яка в мене детально розписана, передбачена доповідь, відповіді на запитання, співдоповіді та відповіді. А потім — голосування пропозицій Президента у всій послідовності.

Колеги, я намагаюся дотримуватися принципу справедливості. Тому я не можу вийти за межі пропозицій. Зараз за Регламентом ми маємо перейти до голосування всіх пропозицій Президента. Наголошую: першою буде пропозиція відхилити закон, для цього необхідно

226 голосів, другою — подолати вето Президента, для чого потрібно 300 голосів, третьою — направити в комітет на доопрацювання.

Усі три пропозиції я поставлю на голосування. Прошу зайти до залу і підготуватися до голосування. Колеги, з даного питання не передбачено виступів від фракцій.

Шановні колеги! Ставлю за голосування всі пропозиції по черзі. Перша пропозиція — відхилити закон. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 95.$

Рішення не прийнято.

Ставлю за голосування наступну пропозицію подолати вето Президента України. Хто підтримує цю пропозицію, прошу проголосувати.

(3a) - 131.

Рішення не прийнято.

Ставлю за голосування останню пропозицію направити в комітет на доопрацювання. Для цього достатньо 226 голосів. Колеги, хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати.

(3a) - 170.

Рішення не прийнято по всіх трьох голосуваннях.

Прошу показати по фракціях і групах.

Закон не прийнято (*Шум у залі*). Колеги, ми завершили голосування. У нас не передбачено виступів з мотивів, ми можемо під час розгляду наступного законопроекту це обговорити. Колеги, закон відхилено.

Колеги, я хочу з вами порадитися. Подивіться уважно. У нас є наступний Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення реалізації житлових прав мешканців гуртожитків» (проект №1076). Але я отримав звернення від комітету з проханням перенести його розгляд, яке підтримує Представник Президента у парламенті. Комітет просить перенести розгляд для визначення позиції комітету. Отже, за ініціативою авторів переносимо розгляд (Шум у залі). Якщо автор законопроекту просить перенести, я не можу поставити його на голосування, колеги (Шум у залі).

Представник Президента згоден з позицією комітету: перенести розгляд закону. Я думаю, має бути наша спільна солідарна позиція.

Колеги, я хочу вам повідомити, що це був останній проект порядку денного. Нам довелося зняти з розгляду законопроект про медіацію на прохання автора. Таким чином, ми інтенсивно розглянули всі законопроекти порядку денного. Це була дуже успішна робота парламенту. Ми змогли передчасно вичерпати весь порядок денний, колеги. Я думаю, це позитивний результат нашої роботи і вдала форма проведення пленарного засідання.

Я хочу привітати Комітет з питань охорони здоров'я із прийняттям двох важливих законопроектів. Комітет у закордонних справах, наші звернення мали велику вагу. Завтра ми продовжимо цю практику. Колеги, вітаю з вичерпанням порядку денного.

Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Бажаю плідної роботи в комітетах із обговорення важливих питань. Завтра буде важливий день. О 10 годині ранку ми розпочнемо пленарне засідання. Запрошую всіх колег о 10 годині ранку прибути до залу засідань Верховної Ради України.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

СУГОНЯКО О.Л. (одномандатний виборчий округ №158, Сумська область, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу Вас зарахувати мій голос «за» в результатах поіменного голосування законопроекту №1242 щодо прийняття за основу»;

ШАПОВАЛОВ Ю.А. (одномандатний виборчий округ №146, Полтавська область, самовисуванець): «Прошу зарахувати мій голос «за» в результатах поіменного голосування проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України «Про незаконне позбавлення свободи українських журналістів Романа Сущенка та Миколи Семени» (№5220) 5 жовтня 2016 року».